SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/32/ES

ze dne 5. dubna 2006

o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ([2]),

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ([3]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ve Společenství je třeba zvýšit energetickou účinnost u konečného uživatele, řídit poptávku po energii a podporovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů, protože v krátkodobém až střednědobém výhledu je poměrně málo prostoru pro jiné ovlivňování podmínek dodávek a distribuce energie, ať už budováním nových kapacit nebo zlepšováním přenosu a distribuce. Tato směrnice tak přispívá k lepšímu zabezpečení dodávek.

(2) Zvýšená energetická účinnost u konečného uživatele rovněž přispěje ke snížení spotřeby primární energie, ke snížení emisí CO_2 a dalších skleníkových plynů, a tím k prevenci nebezpečných klimatických změn. Tyto emise nadále rostou, a plnění závazků z Kjóta je tak stále obtížnější. Lidské činnosti související s energetickým odvětvím způsobují až 78 % emisí skleníkových plynů Společenství. Šestý akční program Společenství pro životní prostředí, stanovený rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ([4]), předpokládá, že je nezbytné další snížení emisí, aby bylo dosaženo dlouhodobého cíle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu stabilizovat koncentraci skleníkových plynů v atmosféře na úrovni, která by umožnila předejít nebezpečným důsledkům působení lidstva na klimatický systém. Konkrétní politiky a opatření jsou proto nezbytné.

(3) Zvýšená energetická účinnost u konečného uživatele umožní využít potenciálu nákladově efektivních úspor energie ekonomicky efektivním způsobem. Opatření ke zvýšení energetické účinnosti by mohla vést k takovým úsporám energie, a pomoci tak Společenství snížit jeho závislost na dovozu energie. Dále může využívání energeticky účinnějších technologií zlepšit schopnost inovace a konkurenceschopnost Společenství, jak je zdůrazněno v Lisabonské strategii.

(4) Sdělení Komise o provádění první fáze Evropského programu pro změnu klimatu uvádí směrnici o řízení poptávky po energii mezi přednostními opatřeními týkajícími se změn klimatu, která mají být přijata na úrovni Společenství.

(5) Tato směrnice je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ([5]) a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ([6]), jež stanoví možnost využití energetické účinnosti a řízení poptávky jako alternativy k novým dodávkám a pro ochranu životního prostředí a jež umožňují orgánům členských států mimo jiné vypsat výběrová řízení na nové kapacity nebo se rozhodnout pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti a opatření týkající se řízení poptávky, včetně systémů „bílých certifikátů“.

([1]) Úř. věst. C 120, 20.5.2005, s. 115.

([2]) Úř. věst. C 318, 22.12.2004, s. 19.

([3]) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 7. června 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 23. září 2005 (Úř. věst. C 275 E, 8.11.2005, s. 19) a postoj Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 14. března 2006.

([4]) Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1.

([5]) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37. Směrnice ve znění směrnice Rady 2004/85/ES (Úř. věst. L 236, 7.7.2004, s. 10).

([6]) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.

(6) Touto směrnicí není dotčen článek 3 směrnice 2003/54/ES, jenž požaduje, aby členské státy zabezpečily pro všechny domácnosti, a pokud to uznají za vhodné, i pro malé podniky možnost využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za přiměřené, jednoduše a jasně srovnatelné a průhledné ceny.

(7) Cílem této směrnice není jen dále podporovat nabídku energetických služeb, ale také vytvářet silnější podněty pro poptávku. Veřejný sektor v každém členském státě by tak měl hrát příkladnou úlohu, pokud jde o investice, údržbu a další výdaje na zařízení využívající energii, energetické služby a jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Veřejný sektor by proto měl být podněcován k tomu, aby do svých investic, odpisů a provozních rozpočtů začlenil ohledy na zvyšování energetické účinnosti. Veřejný sektor by se měl snažit použít kritéria energetické účinnosti ve výběrových řízeních na veřejné zakázky, což je postup umožněný směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ([1]) a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby ([2]), jehož princip potvrdil rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 17. září 2002 ve věci C-513/99 ([3]). Vzhledem ke skutečnosti, že správní struktury se v jednotlivých členských státech značně liší, různá opatření, která veřejný sektor může přijmout, by měla být učiněna na odpovídající celostátní, regionální nebo místní úrovni.

(8) Existuje celá řada způsobů, kterými může veřejný sektor plnit svou příkladnou úlohu: kromě použitelných opatření uvedených v přílohách III a VI může veřejný sektor například iniciovat pilotní projekty energetické účinnosti, stimulovat zaměstnance k energeticky účinnému chování apod. Aby bylo dosaženo kýženého multiplikačního efektu, měla by být řada takových kroků účinným způsobem sdělována jednotlivým občanům nebo podnikům, přičemž budou zdůrazňovány výhody snížení nákladů.

(9) Liberalizace maloobchodních trhů pro konečné zákazníky odebírající elektřinu, zemní plyn, uhlí a lignit, vytápění a v některých případech i dálkové vytápění a chlazení vedla téměř výhradně k vyšší účinnosti a nižším nákladům na výrobu energie a na její transformaci a distribuci. Tato liberalizace nevedla k výrazné hospodářské soutěži u produktů a služeb, která by mohla mít za následek zvýšení energetické účinnosti na straně poptávky.

(10) V usnesení ze dne 7. prosince 1998 o energetické účinnosti v Evropském společenství ([4]) Rada schválila cíl pro Společenství jako celek zlepšit energetickou náročnost konečné spotřeby do roku 2010 o jeden procentní bod ročně.

(11) Členské státy by proto měly přijmout národní orientační cíle na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele a pro zajištění dalšího růstu a životaschopnosti trhu s energetickými službami, a přispět tak k naplňování Lisabonské strategie. Přijetí národních orientačních cílů na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele zajišťuje účinnou součinnost s dalšími právními předpisy Společenství, jejichž uplatňování přispěje k dosažení uvedených národních cílů.

(12) Tato směrnice vyžaduje, aby členské státy přijaly určitá opatření, a splnění jejích cílů závisí na dopadu, jejž tato opatření mají na konečného uživatele energie. Konečný výsledek opatření členských států tak závisí na mnoha vnějších faktorech, jež ovlivňují chování uživatelů při využívání energie a jejich ochotu zavádět postupy vedoucí k úsporám energie a používat energeticky úsporná zařízení. I když se tedy členské státy zavazují, že se budou snažit cílové hodnoty 9 % dosáhnout, je národní cíl úspor energie ve své podstatě orientační a pro členské státy z něho neplyne žádný právně vymahatelný závazek jej dosáhnout.

(13) Ve snaze o dosažení svých orientačních cílů si mohou členské státy stanovit cíle vyšší než 9 %.

(14) Zlepšení energetické účinnosti prospěje výměna informací, zkušeností a osvědčených postupů na všech úrovních, včetně, a to zejména, veřejného sektoru. Členské státy by proto měly uvést seznam opatření přijatých v souvislosti s touto směrnicí a co nejdůsledněji přezkoumat jejich účinnost.

(15) Při usilování o dosažení vyšší energetické účinnosti v důsledku změn v technologiích, v chování nebo v hospodářství je třeba se vyhnout závažnému nepříznivému dopadu na životní prostředí a brát ohled na sociální priority.

([1]) Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 2083/2005 (Úř. věst. L 333, 20.12.2005, s. 28).

([2]) Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 2083/2005.

([3]) Concordia Bus Finland Oy Ab, dříve Stagecoach Finland Oy Ab, v. Helsingin kaupunki a HKL-Bussiliikenne, C-513/99, Sb. rozh. 2002, s. I-7213.

([4]) Úř. věst. C 394, 17.12.1998, s. 1.

(16) Financování nabídky a náklady poptávky hrají v energetických službách důležitou úlohu. Vytvoření fondů určených k podpoře provádění programů energetické účinnosti a dalších opatření v oblasti energetické účinnosti a k podpoře rozvoje trhu energetických služeb může na takovém trhu představovat vhodný nástroj poskytování nediskriminačního financování novým podnikům.

(17) Zvýšené energetické účinnosti u konečného uživatele lze dosáhnout zlepšením dostupnosti energetických služeb a zvýšením poptávky po nich nebo jinými opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti.

(18) Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde se energetické audity obchodně nevyužívají, například v domácnostech, měly by členské státy zajistit dostupnost energetických auditů.

(19) Závěry Rady ze dne 5. prosince 2000 uvádějí podporu energetickým službám prostřednictvím rozvoje strategie Společenství jako prioritní oblast činnosti vedoucí ke zvýšení energetické účinnosti.

(20) Distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie mohou zvýšit účinnost využívání energie ve Společenství, pokud budou nabízet energetické služby zohledňující účinnost u konečného uživatele, například při vytápění vnitřních prostor, teplé vody pro domácnosti, chlazení, výrobě produktů, osvětlení a pohon. Zvyšování zisku tak bude pro distributory energie, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie spíše spojeno s prodejem energetických služeb co největšímu počtu uživatelů než s prodejem co největšího množství energie jednotlivým zákazníkům. Členské státy by se měly snažit předejít jakémukoli narušení hospodářské soutěže v této oblasti, aby zajistily rovné podmínky všem poskytovatelům energetických služeb; tento úkol však mohou delegovat na vnitrostátní regulační orgán.

(21) S náležitým ohledem na vnitrostátní organizaci účastníků energetického trhu a z důvodu podpory provádění energetických služeb a opatření ke zvýšení energetické účinnosti stanovených v této směrnici by členské státy měly mít možnost uložit za povinnost distributorům energie, provozovatelům distribučních soustav nebo maloobchodním prodejcům energie, případně účastníkům trhu ze dvou či ze všech těchto tří kategorií, aby uvedené služby poskytovali a aby se podíleli na uvedených opatřeních.

(22) Využívání finančních ujednání třetí stranou je inovační postup, který by se měl podněcovat. V rámci těchto ujednání se příjemce vyhne investičním výdajům tím, že využije část finanční hodnoty úspory energie plynoucí z investice třetí strany k tomu, aby třetí straně uhradil investiční výdaje a náklady na úroky.

(23) Aby sazby a další regulace energie vázané na rozvodnou síť lépe napomáhaly energetické účinnosti u konečného uživatele, měly by být odstraněny neopodstatněné pobídky ke zvyšování objemu spotřeby.

(24) Podpory trhu energetických služeb lze dosáhnout řadou prostředků včetně nefinančních.

(25) Energetické služby, programy zvýšení energetické účinnosti a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti, jejichž cílem je úspora energie, mohou být podporovány nebo prováděny na základě dobrovolných dohod mezi zúčastněnými osobami a subjekty veřejného sektoru určenými členskými státy.

(26) Dobrovolné dohody, na které se vztahuje tato směrnice, by měly být průhledné a měly by případně obsahovat informace přinejmenším o těchto otázkách: kvantifikovaných a naplánovaných cílech, sledování a podávání zpráv.

(27) Odvětví motorových paliv a dopravy hrají důležitou úlohu, pokud jde o energetickou účinnost a úspory energie.

(28) Při stanovování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by měl být zohledněn prospěch, který s ohledem na účinnost přináší široké využití nákladově efektivních technologických inovací, například elektronické měření spotřeby. V souvislosti s touto směrnicí patří mezi individuální měřiče za konkurenceschopné ceny přesné kalorimetry.

(29) Aby byli koneční uživatelé schopni přijímat informovanější rozhodnutí vztahující se k jejich vlastní spotřebě energie, měli by o ní mít k dispozici dostatečné množství informací, jakož i další užitečné informace, například o dostupných opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily spotřeby konečných uživatelů nebo objektivní technické údaje o energetických spotřebičích včetně systémů založených na „faktoru čtyři“ a dalších. Připomíná se, že některé tyto důležité informace by měly být konečným zákazníkům již dostupné podle čl. 3 odst. 6 směrnice 2003/54/ES. Kromě toho by měli být uživatelé aktivně nabádáni k tomu, aby si sami pravidelně kontrolovali hodnoty na měřičích.

(30) Všechny typy informací související s energetickou účinností by měly být co nejvíce šířeny vhodným způsobem, a to i prostřednictvím vyúčtování, příslušným cílovým skupinám. Mohou mezi ně patřit informace o finančních a právních rámcích, sdělení a propagační kampaně a širokosáhlá výměna osvědčených postupů na všech úrovních.

(31) Přijetím této směrnice jsou všechna věcná ustanovení směrnice Rady 93/76/EHS ze dne 13. září 1993 o omezování emisí oxidu uhličitého prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti (SAVE) [1] upravena jinými právními předpisy Společenství, a proto by uvedená směrnice měla být zrušena.

(32) Jelikož cílů této směrnice, totiž zvyšování energetické účinnosti u konečného uživatele a rozvoje trhu energetických služeb, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a může jich být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

(33) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata podle rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi [2],

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT A OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je podpořit nákladově efektivní zvyšování energetické účinnosti u konečného uživatele v členských státech tím, že:

a) stanoví nezbytné orientační cíle, mechanismy, pobídky a institucionální, finanční a právní rámce, jež umožní odstranit stávající překážky na trhu a nedostatky zabraňující účinnému konečnému použití;

b) vytváří podmínky pro rozvoj a podporu trhu energetických služeb a pro zavádění dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti u konečného uživatele.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na:

a) poskytovatele opatření ke zvýšení energetické účinnosti, distributory energie, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie. Členské státy však mohou vyjmout malé distributory energie, malé provozovatele distribučních soustav a malé maloobchodní prodejce energie z působnosti článků 6 a 13;

b) konečné zákazníky. Tato směrnice se však nevztahuje na podniky spadající do kategorií činností, jež jsou uvedeny v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství [3];

c) ozbrojené síly, avšak pouze v takovém rozsahu, kdy její použití nebude v rozporu s podstatou a hlavními cíli činností ozbrojených sil, a dále s výjimkou materiálu používaného výhradně pro vojenské účely.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „energií“ všechny formy obchodně dostupné energie včetně elektřiny, zemního plynu (včetně zkapalněného zemního plynu), zkapalněného ropného plynu, jakýchkoli paliv pro vytápění a chlazení včetně dálkového vytápění a chlazení, uhlí a lignitu, rašeliny, pohonných hmot (kromě leteckých a námořních lodních paliv) a biomasy podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou [4];

b) „energetickou účinností“ poměr výstupu ve formě výkonu, služby, zboží nebo energie a množství vstupní energie;

---

[1] Úř. věst. L 237, 22.9.1993, s. 28.

[2] Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

[3] Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32. Směrnice ve znění směrnice 2004/101/ES (Úř. věst. L 338, 13.11.2004, s. 18).

[4] Úř. věst. L 283, 27.10.2001, s. 33. Směrnice ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

c) „zvýšením energetické účinnosti“ nárůst energetické účinnosti u konečného uživatele v důsledku technologických či ekonomických změn nebo v důsledku změn v lidském chování;

d) „úsporami energie“ množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;

e) „energetickou službou“ fyzický prospěch, užitek nebo dobro získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;

f) „mechanismy energetické účinnosti“ obecné nástroje využívané vládami nebo vládními subjekty za účelem vytvoření podpůrného rámce nebo pobídek směřovaných na účastníky trhu, aby poskytovali a kupovali energetické služby a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti;

g) „programy zvýšení energetické účinnosti“ činnosti zaměřené na skupiny konečných zákazníků a obvykle vedoucí k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti;

h) „opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti“ veškeré činnosti obvykle vedoucí k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti;

i) „poskytovatelem energetických služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení uživatele či v rámci jeho budovy a nese přitom jistou míru finančního rizika. Odměna za poskytnuté služby závisí, zcela nebo částečně, na dosaženém zvýšení energetické účinnosti a na splnění dalších dohodnutých kritérií výkonnosti;

j) „smlouvou o energetické výkonnosti“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem (obvykle poskytovatelem energetických služeb) o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, kdy jsou investice do tohoto opatření splaceny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti;

k) „financováním třetí stranou“ smluvní ujednání zahrnující kromě dodavatele energie a příjemce opatření ke zvýšení energetické účinnosti ještě třetí stranu, která na dané opatření poskytuje kapitál a dostává od příjemce odměnu ve výši části úspor energie dosažených v důsledku opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Uvedenou třetí stranou může, ale nemusí být poskytovatel energetických služeb;

l) „energetickými audity“ systematický postup získávání dostatečných informací o stávajícím profilu energetické náročnosti stavby či skupiny staveb, průmyslového postupu nebo zařízení a soukromých nebo veřejných služeb, který identifikuje a kvantifikuje možnosti nákladově efektivních úspor energie a podává zprávy o zjištěních;

m) „finančními nástroji pro úspory energie“ veškeré finanční nástroje jako fondy, dotace, daňové úlevy, půjčky, financování třetí stranou, smlouvy o energetické výkonnosti, smlouvy o záruce úspor energie, smlouvy o subdodávkách energie a další podobné smlouvy, jež jsou na trh uváděny veřejnými nebo soukromými subjekty za účelem částečného či celkového pokrytí počátečních projektových nákladů na provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti;

n) „konečným zákazníkem“ fyzická nebo právnická osoba, jež nakupuje energii pro své vlastní konečné využití;

o) „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, jež odpovídá za dopravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům a distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodávají. Z této definice jsou vyloučeni provozovatelé distribučních soustav elektřiny a zemního plynu, kteří jsou uvedeni v písmenu p);

p) „provozovatelem distribučních soustav“ fyzická nebo právnická osoba, která v dané oblasti odpovídá za provoz distribuční soustavy elektřiny nebo zemního plynu, za zajištění její údržby a v nutných případech i jejího vývoje, a případně též za její propojení s jinými soustavami a za zajištění dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny a zemního plynu;

q) „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;

r) „malým distributorem energie, malým provozovatelem distribučních soustav a malým maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která distribuuje nebo prodává energii konečným zákazníkům a která ročně distribuuje nebo prodá menší množství energie, než které odpovídá 75 GWh, nebo která zaměstnává méně než deset osob nebo jejíž roční obrat nebo roční rozvaha nepřesahuje 2 000 000 EUR;

s) „bílými certifikáty“ osvědčení vydávaná nezávislými certifikačními subjekty potvrzující nároky účastníků trhu na úspory energie v důsledku opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

KAPITOLA II

CÍLE ÚSPOR ENERGIE

Článek 4

Obecný cíl

1. Členské státy přijmou pro devátý rok uplatňování této směrnice celkový národní orientační cíl úspor energie ve výši 9 %, dosažitelný díky energetickým službám a jiným opatřením ke zvýšení energetické účinnosti, a usilují o jeho splnění. Členské státy přijmou za účelem přispění k dosažení tohoto cíle nákladově efektivní, proveditelná a přiměřená opatření.

Uvedený národní orientační cíl úspor energie se stanoví a vypočítá v souladu s přílohou I a metodikou v ní uvedenou. Pro účely srovnání úspor energie a přepočtu na porovnatelné jednotky se uplatňují převodní koeficienty stanovené v příloze II, ledaže lze odůvodnit užití jiných převodních koeficientů. Příklady vhodných opatření ke zvýšení energetické účinnosti jsou uvedeny příloze III. Obecný rámec měření a ověřování úspor energie je uveden v příloze IV. Vnitrostátní úspory energie vzhledem k národním orientačním cílům úspor energie se měří od 1. ledna 2008.

2. Pro účely prvního akčního plánu energetické účinnosti, který má být předložen v souladu s článkem 14, stanoví každý členský stát rovněž průběžný národní orientační cíl úspor energie pro třetí rok uplatňování této směrnice a zpracuje přehled strategie plnění průběžných a celkových cílů. Tento průběžný cíl musí být realistický a v souladu s celkovým národním orientačním cílem úspor energie uvedeným v odstavci 1.

Komise vydá stanovisko, zda je průběžný národní orientační cíl realistický a v souladu s celkovým cílem.

3. Každý členský stát vypracuje programy a opatření na zlepšení energetické účinnosti.

4. Členské státy pověří jeden či více stávajících nebo nových úřadů či agentur celkovou kontrolou a dohledem nad rámcem pro dosažení cíle uvedeného v odstavci 1. Tyto subjekty poté ověřují úspory energie plynoucí z energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně stávajících vnitrostátních opatření ke zvýšení energetické účinnosti, a podávají zprávy o výsledcích.

5. Po přezkoumání prvních tří let uplatňování této směrnice a po předložení zprávy Komise posoudí, zda je vhodné předložit návrh směrnice za účelem dalšího rozvoje tržního přístupu ke zvyšování energetické účinnosti prostřednictvím bílých certifikátů.

Článek 5

Energetická účinnost u konečného uživatele ve veřejném sektoru

1. Členské státy zajistí, aby veřejný sektor hrál v souvislosti s touto směrnicí příkladnou úlohu. K tomuto účelu účinným způsobem informují občany nebo případně podniky o příkladné úloze a činnosti veřejného sektoru.

Členské státy zajistí, aby veřejný sektor přijal opatření ke zvýšení energetické účinnosti se zaměřením na nákladově efektivní opatření zajišťující nejvyšší míru úspor energie v nejkratším čase. Tato opatření se přijímají na vhodné státní, regionální nebo místní úrovni a mohou mít podobu zákonodárné iniciativy, dobrovolné dohody uvedené v čl. 6 odst. 2 písm. b) či jiného programu se stejným dopadem. Aniž jsou dotčeny právní předpisy členských států a Společenství o zadávání veřejných zakázek:

— nejméně dvě opatření použijí z orientačního seznamu uvedeného v příloze VI,

— členské státy usnadní tento proces tím, že zveřejní zásady energetické účinnosti a úspory energie jako možné kritérium hodnocení při výběrových řízeních na veřejné zakázky.

Členské státy usnadní a umožní výměnu osvědčených postupů mezi orgány veřejného sektoru, například postupů zadávání veřejných zakázek zohledňujících energetickou účinnost, a to jak na vnitrostátní, tak mezinárodní úrovni; za tímto účelem bude organizace uvedená v odstavci 2 spolupracovat s Komisí, pokud jde o výměnu osvědčených postupů uvedených v čl. 7 odst. 3.

2. Členské státy pověří jednu nebo více nových nebo stávajících organizací, které převezmou správní, řídící a prováděcí odpovědnost za začlenění požadavků na zvyšování energetické účinnosti v souladu s odstavcem 1. Může se jednat o úřady nebo agentury uvedené v čl. 4 odst. 4.

KAPITOLA III

PODPORA ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI U KONEČNÉHO UŽIVATELE A ENERGETICKÝCH SLUŽEB

Článek 6

Distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie

1. Členské státy zajistí, aby distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie:

a) na vyžádání a nejvýše jednou ročně poskytli souhrnné statistické informace o svých konečných zákaznících úřadům či agenturám uvedeným v čl. 4 odst. 4 nebo jinému určenému subjektu, pokud tento subjekt obdržené informace postoupí uvedeným úřadům či agenturám. Tyto informace musí být dostatečné k tomu, aby mohly být řádně připraveny a prováděny programy zvýšení energetické účinnosti a aby byly podporovány a sledovány energetické služby a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Tyto informace musí obsahovat aktuální údaje o spotřebě konečného uživatele a mohou obsahovat i odpovídající údaje týkající se minulosti, případně včetně profilů zatížení, segmentace zákazníků a zeměpisné polohy zákazníků, přičemž musí být zachována integrita a důvěrnost informací soukromého rázu či informací obchodně citlivých, v souladu platnými právními předpisy Společenství;

b) se zdrželi všech činností, které by mohly bránit poptávce po energetických službách a dalších opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti anebo jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů s energetickými službami a dalšími opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti. Dotčený členský stát přijme vhodná opatření, aby takovým případným činnostem zabránil.

2. Členské státy:

a) zvolí jeden nebo více z níže uvedených požadavků, jež musí splňovat distributoři, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie, ať už přímo nebo nepřímo, prostřednictvím jiných poskytovatelů energetických služeb či opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

i) zajištění propagace energetických služeb a jejich nabídky konečným zákazníkům za konkurenceschopné ceny,

ii) zajištění propagace nezávisle prováděných energetických auditů za konkurenceschopné ceny nebo propagace opatření ke zvýšení energetické účinnosti a zajištění jejich dostupnosti pro konečné zákazníky, v souladu s čl. 9 odst. 2 a článkem 12,

iii) přispívání do fondů a mechanismů financování uvedených v článku 11; úroveň příspěvků musí přinejmenším odpovídat odhadovaným nákladům na nabídku kterékoli činnosti uvedené v tomto odstavci a musí být dohodnuta s úřady nebo agenturami uvedenými v čl. 4 odst. 4; nebo

b) zajistí, aby existovaly nebo byly uzavřeny dobrovolné dohody nebo zřízeny jiné tržně orientované systémy, například bílé certifikáty, které budou mít stejný dopad jako jeden či více požadavků uvedených v písmenu a). Dobrovolné dohody jsou posuzovány členským státem a pod jeho dohledem a průběžnou kontrolou, aby bylo zajištěno, že mají v praxi stejný dopad jako jeden či více požadavků uvedených v písmenu a).

Za tímto účelem musí mít dobrovolné dohody jasné a jednoznačné cíle a podléhají požadavkům na sledování a podávání zpráv spojeným s postupy, které mohou vést k revidovaným nebo dodatečným opatřením, pokud není cílů dosaženo nebo není pravděpodobné, že by jich dosaženo bylo. Kvůli zajištění průhlednosti musí být dobrovolné dohody dostupné veřejnosti a před svým uvedením do praxe musí být zveřejněny v rozsahu, který umožňují platná ustanovení o důvěrnosti, a musí obsahovat výzvu zúčastněným osobám, aby předložily své připomínky.

3. Členské státy zajistí dostatek pobídek, rovnou hospodářskou soutěž a stejné podmínky pro účastníky trhu jiné než distributory, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie, jako jsou poskytovatelé energetických služeb, montéři energetických zařízení, poradci a konzultanti v energetice, aby mohli nezávisle nabízet a provádět energetické služby, energetické audity a opatření ke zvýšení energetické účinnosti uvedené v odst. 2 písm. a) bodě i) a ii).

4. Podle odstavců 2 a 3 mohou členské státy ukládat odpovědnost provozovatelům distribučních soustav pouze v případě, že je to v souladu s požadavky týkajícími se oddělených účtů stanovenými v čl. 19 odst. 3 směrnice 2003/54/ES a v čl. 17 odst. 3 směrnice 2003/55/ES.

5. Prováděním tohoto článku nejsou dotčeny odchylky a výjimky udělené na základě směrnic 2003/54/ES a 2003/55/ES.

Článek 7

Dostupnost informací

1. Členské státy zajistí, aby byly informace o mechanismech na zvýšení energetické účinnosti a o finančních a právních rámcích přijatých s cílem dosažení národního orientačního cíle úspor energie průhledné a aby byly co nejvíce šířeny mezi relevantními účastníky trhu.

2. Členské státy zajistí, aby bylo vyvinuto vyšší úsilí na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele. Vytvoří účastníkům trhu vhodné podmínky a podněty k poskytování více informací a poradenství konečným zákazníkům o energetické účinnosti u konečného uživatele.

3. Komise zajistí, aby byly sdíleny a široce šířeny informace o osvědčených postupech úspor energie v členských státech.

Článek 8

Dostupnost programů kvalifikace, akreditace nebo certifikace

S cílem dosáhnout vysoké úrovně technické způsobilosti, objektivity a spolehlivosti zajistí členské státy tam, kde to považují za nutné, dostupnost vhodných programů kvalifikace, akreditace nebo certifikace pro poskytovatele energetických služeb, energetických auditů a opatření ke zvýšení energetické účinnosti uvedených v čl. 6 odst. 2 písm. a) bodě i) a ii).

Článek 9

Finanční nástroje pro úspory energie

1. Členské státy zruší nebo změní vnitrostátní právní předpisy, jiné než čistě daňové povahy, které zbytečně či nepřiměřeně brání nebo omezují využití finančních nástrojů pro úspory energie na trhu energetických služeb nebo jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

2. Členské státy poskytnou pro uvedené finanční nástroje vzorové smlouvy stávajícím i potenciálním zákazníkům energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti ve veřejném i soukromém sektoru. Vzorové smlouvy může vydat úřad nebo agentura uvedená v čl. 4 odst. 4.

Článek 10

Energeticky účinné sazby a další regulace energie vázané na rozvodnou síť

1. Členské státy zajistí odstranění pobídek v sazbách za přenos a distribuci energie, které zbytečně zvyšují množství přenášené či distribuované energie. K tomuto účelu mohou členské státy uložit povinnosti veřejné služby týkající se energetické účinnosti podnikům působícím v elektroenergetice v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2003/54/ES a podnikům působícím v odvětví zemního plynu v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2003/55/ES.

2. Členské státy mohou povolit sociálně orientované složky programů a struktur sazeb, pokud jsou veškeré účinky s vlivem na rozpad přenosové a distribuční soustavy omezeny na to, co je nezbytně nutné, a pokud nejsou nepřiměřené dotyčnému sociálnímu cíli.

Článek 11

Fondy a mechanismy financování

1. Aniž jsou dotčeny články 87 a 88 Smlouvy, mohou členské státy zřídit jeden nebo více fondů, z nichž bude dotováno provádění programů a jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti a podporován rozvoj trhu pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Tato opatření zahrnují podporu energetických auditů, finančních nástrojů pro úspory energie a případně lepšího měření spotřeby a informativního vyúčtování. Fondy se rovněž zaměřují na odvětví konečné spotřeby s vyššími transakčními náklady nebo vyššími riziky.

2. Jsou-li fondy zřízeny, mohou poskytovat dotace, půjčky, záruky nebo jiné druhy financování vázané na výsledky.

3. Fondy jsou otevřeny všem poskytovatelům opatření ke zvýšení energetické účinnosti, jako jsou poskytovatelé energetických služeb, nezávislí poradci v energetice, distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav, maloobchodní prodejci energie a montéři energetických zařízení. Členské státy se mohou rozhodnout zpřístupnit fondy všem konečným zákazníkům. Výběrová řízení nebo jiné rovnocenné postupy zajišťují plnou průhlednost a probíhají v plném souladu s platnými předpisy pro zadávání veřejných zakázek. Členské státy zajistí, že fondy nekonkurují tržně financovaným opatřením ke zvýšení energetické účinnosti, nýbrž je doplňují.

Článek 12

Energetické audity

1. Členské státy zajistí, aby byly všem konečným zákazníkům včetně menších zákazníků ze skupin domácností, obchodu a malých a středně velkých průmyslových podniků dostupné účinné, vysoce kvalitní a nezávisle prováděné programy energetického auditu vypracované tak, aby identifikovaly potenciální opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

2. Pro tržní segmenty, jež mají vyšší transakční náklady a nekomplexní zařízení, mohou být přijata jiná opatření, jako jsou dotazníky a počítačové programy zpřístupněné na internetu nebo zaslané zákazníkům poštou. Členské státy zajistí dostupnost energetických auditů v segmentech trhu, kde se obchodně nevyužívají, s přihlédnutím k čl. 11 odst. 1.

3. Certifikace v souladu s článkem 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov ([1]) se považuje za rovnocennou energetickému auditu splňujícímu požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku a za rovnocennou energetickému auditu uvedenému v příloze VI písm. e) této směrnice. Rovněž se má za to, že audity podle programů založených na dobrovolných dohodách mezi organizacemi zúčastněných osob a určeným subjektem, který se nachází pod kontrolou a dohledem dotčeného členského státu v souladu s čl. 6 odst. 2 písm. b) této směrnice, splňují požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.

Článek 13

Měření spotřeby energie a informativní vyúčtování

1. Členské státy zajistí, aby pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci odebírající elektřinu, zemní plyn, dálkové vytápění či chlazení a teplou vodu pro domácnosti vybaveni za tržní ceny individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie a skutečnou dobu její spotřeby.

Při výměně stávajícího měřiče se tyto individuální měřiče poskytnou za konkurenceschopné ceny vždy, s výjimkou případů, kdy je to technicky nemožné nebo kdy je to nákladově neefektivní v poměru k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám. Při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích uvedených ve směrnici 2002/91/ES budou tyto individuální měřiče vždy poskytovány za konkurenceschopné ceny.

2. Členské státy zajistí, aby bylo vyúčtování, které provádějí distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie, pokud je to vhodné, založeno na skutečné spotřebě energie a aby bylo předkládáno v jasné a pochopitelné formě. Spolu s vyúčtováním obdrží koneční zákazníci rovněž vhodné informace se zevrubným přehledem stávajících cen energie. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby bude prováděno dostatečně často, aby zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat.

3. Členské státy zajistí, aby distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie, kde je to vhodné, poskytovali konečným zákazníkům v účtech, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech tyto informace:

a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie;

b) srovnání aktuální spotřeby energie konečného zákazníka se spotřebou za stejné období předchozího roku, nejlépe v grafické podobě;

c) kdykoli je to možné a přínosné, srovnání s průměrným normalizovaným nebo vzorovým uživatelem energie stejné kategorie;

d) kontaktní údaje na organizace spotřebitelů, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů nebo objektivní technické údaje o energetických spotřebičích.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 14

Zprávy

1. Členské státy, které ke dni vstupu této směrnice v platnost již k jakémukoli účelu používají pro měření úspor energie výpočetní metody podobné těm, které jsou popsány v příloze IV, mohou Komisi o tom předložit dostatečně podrobné informace. Tyto informace by měly být předloženy co nejdříve, nejlépe do 17. listopadu 2006. Uvedené informace Komisi umožní náležitě zohlednit stávající postupy.

([1]) Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 65.

2. Členské státy předloží Komisi tyto akční plány energetické účinnosti:

— první akční plán energetické účinnosti do 30. června 2007,

— druhý akční plán energetické účinnosti do 30. června 2011,

— třetí akční plán energetické účinnosti do 30. června 2014.

Všechny akční plány energetické účinnosti popisují opatření na zvýšení energetické účinnosti plánovaná pro dosažení cílů stanovených v čl. 4 odst. 1 a 2 a pro dosažení souladu s ustanoveními o příkladné úloze veřejného sektoru a poskytování informací a poradenství pro konečné zákazníky stanovené v čl. 5 odst. 1 a čl. 7 odst. 2.

Druhý a třetí akční plán energetické účinnosti:

— zahrnuje podrobnou analýzu a zhodnocení předchozího plánu,

— zahrnuje konečné výsledky s ohledem na splnění cílů úspor energie stanovených v čl. 4 odst. 1 a 2,

— zahrnuje plány na dodatečná opatření zaměřená na odstranění všech stávajících nebo předpokládaných nedostatků při naplňování cílů a předpokládané dopady těchto opatření,

— v souladu s čl. 15 odst. 4 využívá a postupně zvyšuje využívání harmonizovaných ukazatelů účinnosti a směrodatných hodnot, jak pro vyhodnocení minulých opatření, tak pro zhodnocení dopadů plánovaných budoucích opatření,

— je založen na dostupných údajích a doplněn odhady.

3. Do 17. května 2008 zveřejní Komise hodnocení dopadů založené na analýze nákladů a přínosů a přezkoumá vzájemný vztah mezi standardy EU, nařízeními, politikami a opatřeními na zvýšení energetické účinnosti u konečného uživatele.

4. Akční plány energetické účinnosti se zhodnotí postupem uvedeným v čl. 16 odst. 2:

— první akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2008,

— druhý akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2012,

— třetí akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2015.

5. Na základě akčních plánů energetické účinnosti Komise zhodnotí, jakého pokroku dosáhly členské státy při plnění svých národních orientačních cílů úspor energie. Komise zveřejní zprávy se závěry týkajícími se:

— prvních akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2008,

— druhých akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2012,

— třetích akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2015.

Tyto zprávy zahrnou informace o souvisejících krocích na úrovni Společenství, včetně aktuálně platných právních předpisů i právních předpisů budoucích. Zprávy zohlední systém směrodatných hodnot uvedený v čl. 15 odst. 4, zjistí osvědčené postupy, zjistí případy, kde členské státy nebo Komise nevykazují dostatečný pokrok, a mohou obsahovat doporučení.

Druhá zpráva se případně tam, kde je to vhodné nebo nutné, doplní o návrhy dalších opatření určené Evropskému parlamentu a Radě, včetně případného prodloužení doby platnosti cílů. Pokud zpráva dospěje k závěru, že nebyl učiněn dostatečný pokrok k dosažení orientačních národních cílů, zaměří se návrhy dalších opatření na úroveň a povahu těchto cílů.

Článek 15

Přezkum a přizpůsobení rámce

1. Hodnoty a výpočetní metody uvedené v přílohách II, III, IV a V se přizpůsobují technickému pokroku postupem podle čl. 16 odst. 2.

2. Do 1. ledna 2008 Komise postupem podle čl. 16 odst. 2 upřesní a doplní podle potřeby body 2 až 6 přílohy IV, s ohledem na obecný rámec uvedený v příloze IV.

3. Do 1. ledna 2012 Komise postupem podle čl. 16 odst. 2 zvýší procentní podíl harmonizovaného výpočtu prováděného postupem zdola nahoru užitým v modelu harmonizovaného výpočtu uvedeném v bodě 1 přílohy IV, aniž jsou dotčeny programy těch členských států, které již nyní využívají vyšší procentní podíl. Nový model harmonizovaného výpočtu s výrazně vyšším procentním podílem výpočtů prováděných postupem zdola nahoru bude poprvé použit od 1. ledna 2012.

Je-li to proveditelné a možné, použije se při měření celkových úspor za celou dobu používání této směrnice tento model harmonizovaného výpočtu, aniž by tím byly dotčeny modely členských států s vyšším podílem výpočtů prováděných postupem zdola nahoru.

4. Do 30. června 2008 Komise v souladu s postupem stanoveným v čl. 16 odst. 2 vytvoří sadu harmonizovaných ukazatelů energetické účinnosti a směrodatných hodnot založených na těchto ukazatelích a zohlední přitom dostupné údaje nebo údaje, které mohou být bez nadměrných nákladů pro každý členský stát získány. Při vytváření těchto harmonizovaných ukazatelů energetické účinnosti a směrodatných hodnot Komise použije jako referenční dokument orientační seznam uvedený v příloze V. Členské státy postupně zapracují tyto ukazatele a směrodatné hodnoty do statistických údajů zařazených do svých akčních plánů na zvýšení energetické účinnosti uvedených v článku 14 a použijí je jako jeden z dostupných nástrojů pro rozhodování o budoucích prioritních oblastech ve svých akčních plánech na zvýšení energetické účinnosti.

Komise do 17. května 2011 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pokroku při stanovení ukazatelů a směrodatných hodnot.

Článek 16

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 17

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se směrnice 93/76/EHS.

Článek 18

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 17. května 2008, s výjimkou čl. 14 odst. 1, 2 a 4, pro něž je datem provedení ve vnitrostátním právu nejpozději 17. květen 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 19

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 20

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda*
J. BORRELL FONTELLES	H. WINKLER

PŘÍLOHA I

Metodika výpočtu národního orientačního cíle úspor energie

Pro výpočet národního orientačního cíle úspor energie stanoveného v článku 4 se použije tato metodika:

1. Členské státy využijí k výpočtu roční průměrné výše spotřeby celkovou roční domácí konečnou spotřebu energie všech uživatelů energie, na něž se směrnice vztahuje, za posledních pět kalendářních let před provedením této směrnice, pokud jsou pro ně k dispozici oficiální údaje. Tato konečná spotřeba energie je objem energie, která byla během daného pětiletého období distribuována nebo prodána konečným zákazníkům, bez úprav podle denostupňů, strukturálních změn nebo výrobních změn.

   Na základě této roční průměrné výše spotřeby se jednou vypočte národní orientační cíl úspor energie a výsledné absolutní množství energie, již je třeba ušetřit, se použije na celé období určené touto směrnicí.

   Národní orientační cíl úspor energie:

   a) představuje 9 % výše uvedené roční průměrné spotřeby;

   b) měří se po devátém roku uplatňování této směrnice;

   c) je výsledkem kumulativních ročních úspor energie dosahovaných během devítiletého období uplatňování této směrnice;

   d) je dosažitelný prostřednictvím energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

   Tato metodika měření úspor energie zajišťuje, že celkové úspory energie předepsané směrnicí představují pevný objem, a nejsou tedy závislé na budoucím růstu HDP ani na žádném budoucím nárůstu spotřeby energie.

2. Národní orientační cíle úspor energie se udávají v absolutním vyjádření v GWh nebo v jiném ekvivalentu na základě výpočtu podle přílohy II.

3. Při výpočtu ročních úspor energie je možné přihlédnout k úsporám energie za jednotlivé roky po vstupu této směrnice v platnost, jež mají trvalý efekt a jež plynou z opatření ke zvýšení energetické účinnosti zahájených v některém z předchozích let, nikoli však před rokem 1995. V některých případech opodstatněných vzhledem k okolnostem je možno vzít v úvahu i opatření, jež byla uplatněna dříve než v roce 1995, ale ne dříve než v roce 1991. Opatření technologické povahy by měla být buď novelizována s ohledem na technický pokrok, nebo zhodnocena s ohledem na směrodatnou hodnotu pro taková opatření. Komise poskytne hlavní směry o tom, jak lze změřit nebo zhodnotit dopady všech těchto opatření na zlepšení energetické účinnosti, jež budou založena pokud možno na stávajících právních předpisech Společenství, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií ([1]) a směrnice 2002/91/ES.

   Ve všech případech musí být výsledné úspory energie ověřitelné a měřitelné nebo odhadnutelné v souladu s obecným rámcem uvedeným v příloze IV.

([1]) Úř. věst. L 52, 21.2.2004, s. 50.

PŘÍLOHA II

Energetický obsah vybraných paliv pro konečnou spotřebu – převodní tabulka [1]

Energetické komodity	kJ (NCV)	kgoe (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koksu	28 500	0,676	7,917
1 kg černého uhlí	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg briket hnědouhelných	20 000	0,478	5,556
1 kg černého lignitu	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg hnědého uhlí	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg ropné břidlice	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg rašeliny	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg rašelinových briket	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg zbytkového topného oleje (těžký topný olej)	40 000	0,955	11,111
1 kg lehkého topného oleje	42 300	1,010	11,750
1 kg pohonné hmoty (benzín)	44 000	1,051	12,222
1 kg parafínu	40 000	0,955	11,111
1 kg zkapalněného ropného plynu	46 000	1,099	12,778
1 kg zemního plynu [1]	47 200	1,126	13,10
1 kg zkapalněného zemního plynu	45 190	1,079	12,553
1 kg dřeva (25 % vlhkost) [2]	13 800	0,330	3,833
1 kg dřevěných briket	16 800	0,401	4,667
1 kg odpadu	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ výhřevnosti	1 000	0,024	0,278
1 kWh elektřiny	3 600	0,086	1 [3]

Zdroj: Eurostat.

[1] 93 % metanu.
[2] Členské státy mohou použít jiné hodnoty v závislosti na typu dřeva, který je v daném členském státě používán nejčastěji.
[3] Pro úspory udané v kWh elektřiny mohou členské státy použít standardní koeficient 2,5 odrážející odhadovanou 40 % průměrnou výrobní účinnost v EU za sledované období. Členské státy mohou v odůvodněných případech použít jiné převodní koeficienty.

[1] Členské státy mohou v odůvodněných případech použít jiné převodní koeficienty.

PŘÍLOHA III

Orientační seznam příkladů dostupných opatření ke zvýšení energetické účinnosti

Tato příloha uvádí příklady oblastí, ve kterých je možné rozvíjet a provádět programy a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souvislostech článku 4.

Aby je bylo možné brát v úvahu, musí tato opatření ke zvýšení energetické účinnosti vést k úsporám energie, jež je možno jasně změřit a ověřit či odhadnout podle obecných zásad uvedených v příloze IV, a jejich účinek na úspory energie nesmí být již započten v rámci jiných konkrétních opatření. Tyto seznamy nejsou vyčerpávající, mají orientační účel.

Příklady dostupných opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

Domácnosti a terciární odvětví:

a) vytápění a chlazení (např. tepelná čerpadla, nové účinné bojlery, instalace nebo účinná modernizace systémů dálkového vytápění nebo chlazení);

b) izolace a ventilace (např. duté zdi a izolace střech, dvojité či trojité zasklení oken, pasivní vytápění a chlazení);

c) teplá voda (např. instalace nových zařízení, přímé a účinné vytápění vnitřních prostor, praček);

d) osvětlení (např. nové úsporné žárovky a vyrovnávací odpory, digitální kontrolní systémy, použití detektorů pohybu v osvětlovacích systémech obchodních budov);

e) vaření a chlazení (např. nová účinná zařízení, systémy rekuperace tepla);

f) další přístroje a vybavení (např. vybavení na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, nová účinná zařízení, časový spínač pro optimalizované používání energie, kontrola energetických ztrát v pohotovostním režimu, instalace kondenzátorů na snížení zdánlivého výkonu, nízkoztrátové transformátory);

g) domácí produkce obnovitelných zdrojů energie, která snižuje množství zakoupené energie (např. solární termické systémy, teplá voda pro domácnosti, solárně podporované vytápění a chlazení vnitřních prostor);

Průmysl:

h) výrobní procesy (např. efektivnější využívání stlačeného vzduchu, kondenzátu, spínačů a ventilů, využívání automatických a integrovaných systémů, úsporné pohotovostní režimy);

i) motory a pohony (např. větší rozšíření elektronického ovládání, variabilních rychlostních pohonů, integrovaného programování aplikací, přeměny frekvencí, elektrických motorů s vysokým výkonem);

j) větráky, variabilní rychlostní pohony a ventilace (např. nová zařízení a systémy, využití přírodní ventilace);

k) řízení odezvy na poptávku (např. řízení zátěžového provozu, řídicí systémy pro snižování špiček);

l) vysoce účinná výroba kombinované energie (např. vybavení na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla);

Doprava:

m) použitý způsob dopravy (např. podpora energeticky úsporných vozidel, užití energeticky úsporných vozidel včetně programů úpravy tlaku v pneumatikách, energeticky úsporná zařízení a doplňková zařízení, palivové přísady zvyšující energetickou účinnost, vysoce kluzké oleje a pneumatiky s nízkým odporem);

n) alternativní způsoby dopravy (např. zajištění dopravy mezi bydlištěm a místem výkonu zaměstnání bez automobilu, spolujízda, nahrazování energeticky náročnějších způsobů dopravy energeticky méně náročnými při vyjádření v jednotkách cestující/km nebo t/km);

o) dny bez automobilů;

Meziodvětvová opatření:

p) standardy a normy, které jsou primárně zaměřené na zvýšení energetické účinnosti produktů a služeb, včetně staveb;

q) označování energetické účinnosti štítky;

r) měření spotřeby, inteligentní měřicí systémy, jako jsou dálkově ovládané individuální měřicí přístroje, a informativní vyúčtování;

s) odborná příprava a vzdělávání vedoucí k používání energeticky účinných technologií nebo postupů;

Horizontální opatření:

t) nařízení, daně atd., jejichž výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele;

u) cílené informační kampaně, které podporují zvyšování energetické účinnosti a opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

PŘÍLOHA IV

Obecný rámec pro měření a ověřování úspor energie

1. **Měření a výpočet úspor energie a jejich normalizace**

1.1 *Měření úspor energie*

Obecně

Při měření dosažených úspor energie uvedených v článku 4 s cílem zachytit celkové zvýšení energetické účinnosti a zjistit dopad jednotlivých opatření se použije model harmonizovaného výpočtu, který využívá kombinaci metod výpočtu postupem shora dolů a zdola nahoru, aby se změřilo roční zvýšení energetické účinnosti pro účely akčních plánů energetické účinnosti uvedených v článku 14.

Při sestavování modelu harmonizovaného výpočtu v souladu s čl. 15 odst. 2 se výbor snaží v nejvyšší možné míře použít údaje, jež byly již běžně poskytnuty Eurostatem nebo vnitrostátními statistickými agenturami.

Výpočty postupem shora dolů

Metoda výpočtu postupem shora dolů znamená, že se výše úspor energie vypočítá s užitím celostátní úrovně úspor nebo úrovní úspor energie v odvětvích ve větším měřítku jako počáteční hodnoty. Poté se roční údaje upraví s ohledem na vnější vlivy, jako jsou denostupně, strukturální změny, sortimentní skladba atd., čímž se získá nástroj poskytující uspokojivý pohled na celkové zvýšení energetické účinnosti, jak je uvedeno v bodě 1.2. Tato metoda neposkytuje přesná a podrobná měření a neukazuje příčinné vztahy mezi opatřeními a z nich plynoucími úsporami energie. Je však obvykle jednodušší, méně nákladná a často se o ní hovoří jako o „indikátorech energetické účinnosti“, protože naznačuje směry vývoje.

Při přípravě metody výpočtu postupem shora dolů užité v tomto modelu harmonizovaného výpočtu výbor pokud možno vychází z existujících metodik, jako je model ODEX ([1]).

Výpočty postupem zdola nahoru

Metoda výpočtu postupem zdola nahoru znamená, že se úspory energie, jichž bylo dosaženo prováděním konkrétních opatření ke zvýšení energetické účinnosti, měří v kilowatthodinách (kWh), v joulech (J) nebo v kilogramech ropného ekvivalentu (kgoe) a sečtou se s úsporami energie, jichž bylo dosaženo díky jiným konkrétním opatřením ke zvýšení energetické účinnosti. Úřady nebo agentury uvedené v čl. 4 odst. 4 zajistí, aby se zabránilo dvojímu započtení úspor energie, které vyplývají z kombinace opatření ke zvýšení energetické účinnosti (včetně mechanismů). V metodě výpočtu postupem zdola nahoru lze použít údaje a metody uvedené v bodech 2.1 a 2.2.

Do 1. ledna 2008 Komise sestaví model harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru. Tento model pokryje hladinu mezi 20 a 30 % roční domácí konečné spotřeby energie v odvětvích spadajících do působnosti této směrnice, po řádném zvážení faktorů uvedených v písmenech a), b) a c) níže.

Do 1. ledna 2012 Komise pokračuje v rozvoji tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru, který pokryje významně vyšší hladinu roční domácí konečné spotřeby energie v odvětvích spadajících do působnosti této směrnice po řádném zvážení faktorů uvedených v písmenech a), b) a c) níže.

([1]) Projekt ODYSSEE-MURE, program SAVE. Komise, 2005.

Při sestavování tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru vezme Komise v úvahu následující faktory a své rozhodnutí v souladu s nimi zdůvodní:

a) zkušenost s modelem harmonizovaného výpočtu v prvních letech používání;

b) očekávané možné zvýšení přesnosti, jako výsledek vyššího podílu výpočtů postupem zdola nahoru;

c) odhadované možné dodatečné náklady nebo administrativní zátěž.

Při sestavování tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru v souladu s čl. 15 odst. 2 se výbor snaží o využití standardizovaných metod, jež představují minimální administrativní zátěž a náklady, a to zejména užitím metod měření uvedených v bodech 2.1 a 2.2 a zaměřením na odvětví, kde lze model harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru nákladově nejefektivněji použít.

Pokud si to členské státy přejí, mohou použít další měření postupem zdola nahoru mimo část předepsanou harmonizovaným modelem pro postup zdola nahoru, s výhradou souhlasu Komise vydaného postupem podle čl. 16 odst. 2 na základě popisu metodiky předloženého dotyčným členským státem.

Pokud nejsou výpočty postupem zdola nahoru pro některá odvětví dostupné, použijí se, se souhlasem Komise vydaným postupem podle čl. 16 odst. 2, ve zprávách pro Komisi ukazatele typu shora dolů, případně kombinované výpočty postupy shora dolů a zdola nahoru. Při posuzování takových žádostí prokáže Komise zejména v souvislosti s prvním akčním plánem energetické účinnosti uvedeným v čl. 14 odst. 2 náležitou pružnost. Někdy budou výpočty prováděné postupem shora dolů potřebné pro změření důsledků opatření provedených od roku 1995 (a v některých případech již od roku 1991), jež zůstávají aktuální.

1.2 *Jak normalizovat měření úspor energie*

Úspory energie se určují změřením nebo odhadem spotřeby před provedením opatření a po něm, přičemž je třeba zajistit úpravy a normalizaci vzhledem k vnějším podmínkám, které zpravidla ovlivňují spotřebu energie. Podmínky, které spotřebu energie zpravidla ovlivňují, se mohou s postupem času měnit. K nim může patřit pravděpodobný vliv jednoho nebo několika možných faktorů, jako jsou:

a) vliv počasí, např. denostupně;

b) míry využití;

c) doba používání budov využívaných pro nebytové účely;

d) intenzita používaného vybavení (propustnost); sortimentní skladba;

e) propustnost, stupeň výroby, objem či přidaná hodnota, včetně změn v úrovni HDP;

f) plán využívání zařízení a vozidel;

g) vztahy s ostatními odděleními.

2. **Údaje a metody, které je možné použít (měřitelnost)**

Existuje několik metod získávání údajů pro měření nebo odhady úspor energie. Během hodnocení energetické služby nebo opatření ke zvýšení energetické účinnosti často není možné spoléhat se výlučně na měření. Rozlišuje se proto mezi metodami měření úspor energie a metodami odhadování úspor energie, přičemž druhé jmenované metody jsou běžnější.

2.1 *Údaje a metody založené na měření*

Vyúčtování distributorů energie nebo maloobchodních prodejců energie

Před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti může tvořit základ měření pro reprezentativní období vyúčtování služeb domácnostem prováděné na základě měření. To může být později porovnáno s měřeným vyúčtováním pro období po zavedení a využití opatření a také pro reprezentativní období. Výsledky by měly být porovnány s kontrolním vzorkem (skupina, která se nezúčastnila) anebo normalizovány postupem podle bodu 1.2.

Údaje o prodeji energie

Spotřeba různých druhů energie (např. elektřina, plyn, topný olej) může být měřena na základě porovnání údajů o prodeji poskytnutých maloobchodními prodejci energie a distributory získaných před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti a údajů o prodeji za období po zavedení těchto opatření. Lze použít kontrolního vzorku nebo údaje normalizovat.

Údaje o prodeji zařízení a přístrojů

Výkonnost zařízení a přístrojů může být vypočítávána na základě informací získaných přímo od výrobců. Údaje o prodeji zařízení a přístrojů mohou být obvykle získány od maloobchodních prodejců energie. Je rovněž možno provádět zvláštní průzkum nebo měření. Pro určení míry úspor energie mohou být získané údaje porovnány s údaji o prodeji. Při užití této metody by měly být prováděny úpravy s ohledem na změny v použití vybavení nebo přístrojů.

Údaje o konečném zatížení

Je možné plně sledovat energetickou náročnost budov nebo zařízení pro zaznamenání spotřeby energie před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm. Důležité rozhodující faktory (např. výrobní postup, speciální zařízení, instalace vytápění) je možné měřit podrobněji.

2.2 *Údaje a metody založené na odhadech*

Odhad údajů pomocí základní techniky: bez kontroly

Výpočet odhadovaných údajů pomocí základní techniky bez kontroly na místě je nejobvyklejší metodou získávání údajů pro měření uvažovaných úspor energie. Údaje mohou být odhadovány na základě technických zásad, bez využití konkrétních údajů, na základě předpokladů založených na vlastnostech zařízení, výkonových charakteristikách, funkčních profilech zavedených opatření a statistik atd.

Odhad údajů pomocí vyspělé techniky: kontrola

Energetické údaje je možné vypočítat na základě informací získaných externími odborníky v rámci kontroly nebo jiného typu návštěvy jedné nebo více vybraných lokalit. Na jejich základě je možné vypracovat vyspělejší algoritmy nebo simulační modely a využít jich u většího počtu lokalit (např. budov, zařízení, vozidel). Tento typ měření lze často využít pro doplnění a upřesnění údajů získaných odhadem údajů pomocí základní techniky.

3. **Jak se vyrovnat s nejistotou**

Všechny metody uvedené v bodě 2 mohou vykazovat určitou úroveň nejistoty. Nejistota může být způsobena ([1]):

a) chybami v použití přístrojů: vyskytují se obvykle v důsledku chyb ve specifikacích poskytnutých výrobci;

([1]) Model pro stanovení míry nejistoty měření založený na těchto třech chybách je uveden v příloze B „International Performance Measurement & Verification Protocol“ (IPMVP).

b) chybami v modelování: týkají se obvykle chyb v modelu použitém pro odhad potřebných parametrů na základě shromážděných údajů;

c) chybami ve vzorcích: týkají se obvykle chyb vzniklých na základě skutečnosti, že byl sledován vzorek zařízení místo celých zkoumaných zařízení.

Nejistota může být také způsobena plánovanými nebo neplánovanými domněnkami; souvisí obvykle s odhady, předpoklady nebo použitím technických údajů. Výskyt chyb souvisí se zvoleným systémem sběru údajů, který je navržen v bodech 2.1 a 2.2. Doporučuje se přesnější určení nejistoty.

Členské státy si mohou pro podávání zpráv o cílech stanovených touto směrnicí zvolit metodu kvantifikované nejistoty měření. Kvantifikovaná nejistota měření je vyjádřena statisticky srozumitelným způsobem a uvede jak míru přesnosti, tak spolehlivosti. Například „měřitelná chyba je 90 %, spolehlivost ± 20 %“.

Pokud je použito metody nejistoty měření, musí členské státy přihlížet také k tomu, že přijatelná míra nejistoty požadovaná pro výpočty úspor energie souvisí s mírou úspor a s hospodárností snižující se nejistoty.

4. **Harmonizovaná životnost opatření ke zvýšení energetické účinnosti ve výpočtech postupem zdola nahoru**

Některá opatření ke zvýšení energetické účinnosti mohou trvat desítky let a jiná pouze kratší dobu. V následujícím seznamu jsou uvedeny příklady průměrné životnosti některých opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

izolace podkroví v domácnosti	30 let
izolace dutými stěnami v domácnosti	40 let
zasklení oken z úrovně E na C (v m^2)	20 let
bojlery z úrovně B na A	15 let
ovládání topení – modernizace při výměně boileru	15 let
kompaktní úsporné zářivky CFL – maloobchod	16 let

Zdroj: Energy Efficiency Commitment 2005–2008, Spojené království.

Aby se zajistilo, že členské státy budou užívat u podobných opatření stejnou životnost, budou tyto míry životnosti harmonizovány na evropské úrovni. Komise proto za pomoci výboru zřízeného podle článku 16 nahradí výše uvedený seznam schváleným předběžným seznamem průměrné životnosti různých opatření ke zvýšení energetické účinnosti nejpozději 17. listopadu 2006.

5. **Jak nakládat s multiplikačními efekty úspor energie a jak se vyhnout dvojímu započtení v metodách výpočtu postupem shora dolů a zdola nahoru**

Provedení jednoho opatření ke zvýšení energetické účinnosti, např. nádrže na teplou vodu a potrubní izolace v budově, či jiného opatření se stejným dopadem může mít v budoucnu na trhu multiplikační efekt, což znamená, že trh bude jisté opatření provádět automaticky bez dalšího zapojení úřadů nebo agentur uvedených v čl. 4 odst. 4 nebo soukromého poskytovatele energetických služeb. Opatření s multiplikačním potenciálem by ve většině případů byla nákladově efektivnější než opatření, jež je třeba pravidelně opakovat. Členské státy odhadnou potenciální úspory energie takových opatření včetně jejich multiplikačních efektů a prověří souhrnný dopad v dodatečném hodnocení, případně za použití vhodných ukazatelů.

S ohledem na vyhodnocení horizontálních opatření mohou být ukazatele energetické účinnosti použity za podmínky, že lze určit způsob jejich konstrukce bez horizontálních opatření. Musí však být možné v co největší míře vyloučit dvojí započítávání úspor dosažených cílenými programy energetické účinnosti, energetickými službami a dalšími politickými nástroji. To se vztahuje zejména na daně z energie nebo CO_2 a na informační kampaně.

Je třeba provádět opravy s ohledem na dvojí započtení úspor energie. Podporuje se využití matic umožňujících provádět součty dopadu opatření.

Při podávání zpráv o celkovém cíli podle článku 4 neberou členské státy v úvahu potenciální úspory energie vyskytující se po cílovém období. Opatření podporující dlouhodobý účinek na trh by měla být v každém případě podporována a opatření, jež již zavdala podnět ke vzniku multiplikačního efektu v úsporách energie, by měla být brána v úvahu při podávání zpráv o celkovém cíli podle článku 4, pokud mohou být měřena a ověřena podle návodu uvedeného v této příloze.

6. **Jak ověřit úspory energie**

Pokud je to považováno za nákladově efektivní a nezbytné, jsou úspory dosažené díky určité energetické službě nebo opatření ke zvýšení energetické účinnosti ověřovány třetí stranou. Ověření mohou provádět nezávislí poradci, poskytovatelé energetických služeb nebo jiní účastníci trhu. Další pokyny a informace mohou poskytnout příslušné úřady nebo agentury členských států uvedené v čl. 4 odst. 4.

Zdroje: „A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes“; IEA, databáze INDEEP; IPMVP, svazek 1 (verze březen 2002).

PŘÍLOHA V

Orientační seznam trhů v oblasti přeměny energie a dílčích trhů, pro něž lze stanovit směrodatné hodnoty:

1. Trh v oblasti domácích spotřebičů či informačních technologií a osvětlení, kam spadají:

   1.1 kuchyňské spotřebiče (bílé zboží);

   1.2 zábavní/informační technologie;

   1.3 osvětlení.

2. Trh tepelnou technikou pro domácnosti zajišťující:

   2.1 vytápění;

   2.2 dodávku teplé vody;

   2.3 klimatizaci;

   2.4 ventilaci;

   2.5 tepelné izolace;

   2.6 okna.

3. Trh průmyslových pecí.

4. Trh v oblasti pohonů pro průmysl.

5. Trh v oblasti institucí veřejného sektoru, kam spadají:

   5.1 školy/veřejná správa;

   5.2 nemocnice;

   5.3 plavecké bazény;

   5.4 pouliční osvětlení.

6. Trh dopravních služeb.

PŘÍLOHA VI

Seznam vhodných opatření pro energetickou účinnost veřejných zakázek

Aniž jsou dotčeny právní předpisy členských států a Společenství o zadávání veřejných zakázek, členské státy zajistí, aby veřejný sektor uplatňoval alespoň dva požadavky z následujícího seznamu v souvislosti s příkladnou úlohou veřejného sektoru uvedenou v článku 5:

a) požadavky na uplatnění finančních nástrojů pro úspory energie, včetně smluv o energetické výkonnosti, které určují dosažení měřitelných a předem stanovených úspor energie (včetně případů, kdy má veřejná správa odpovědnost za subdodavatele);

b) požadavky nakupovat zařízení a vozidla na základě seznamů údajů o energeticky účinných produktech v různých kategoriích vybavení a vozidel, jež mají sestavit úřady a agentury uvedené v čl. 4 odst. 4, přičemž se případně použijí analýzy minimalizovaných nákladů na životnost nebo srovnatelné metody k zajištění nákladové efektivnosti;

c) požadavky nakupovat zařízení, které má energeticky účinnou spotřebu ve všech režimech včetně pohotovostního, přičemž se případně použijí analýzy minimalizovaných nákladů na životnost nebo srovnatelné metody k zajištění nákladové efektivnosti;

d) požadavky na výměnu či zdokonalení stávajícího vybavení a vozidel vybavením uvedeným v písmenech b) a c);

e) požadavky používat energetické audity a provádět následná nákladově efektivní doporučení;

f) požadavky na nákup nebo pronájem energeticky účinných budov či jejich částí nebo požadavky na výměnu či zdokonalení zakoupených nebo pronajatých budov či jejich částí s cílem zvýšit jejich energetickou účinnost.